

PROFESNÍ VIDĚNÍ STUDENTŮ UČITELSTVÍ ANGLICKÉHO JAZYKA A JEHO ROZVOJ POMOCÍ VIDEOWEBU

Eva Minaříková, Tomáš Janík, Klára Kostková,
Miroslav Janík

XXI. konference České asociace pedagogického výzkumu
Ústí nad Labem, 17. 9. 2013

Vznik a prezentace tohoto příspěvku byly podpořeny
Stipendijním fondem PFF MU a projektem GA ČR
GA13-219615

Cíle prezentace

- Představit výsledky výzkumu profesního vidění a jeho rozvoje u studentů učitelství AJ
- Představit možnosti zkoumání profesního vidění a jeho rozvoje u praktikujících učitelů

Minaříková, Janík, Kostková & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Obsah

- Profesní vidění
- Stav zkoumání problematiky
- Výzkumné otázky a metodologie
- Výsledky
- Diskuse
- Možnosti dalšího výzkumu

Minaříková, Janík, Kostková & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Profesní vidění

- Co je profesní vidění?
 - Příklad z fotbalového utkání
 - 2 dimenze
 - Výběrové zaměření pozornosti (*selective attention*)
 - Uvažování založené na věděni (*knowledge-based reasoning*)
- Proč zkoumat profesní vidění u učitelů?
 - Adaptivita vyučování, individualizace výuky

Minaříková, Janík, Kostková & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Profesní vidění

- Výběrové zaměření pozornosti
 - Čeho si učitelé ve výukových situacích všimají
- Uvažování založené na věděni
 - Jak o situacích přemýšlí
 - Popisují
 - Interpretují
 - Vysvětlují
 - Predikují
 - Hodnotí
 - Navrhují alterace

Minaříková, Janík, Kostková & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Výzkum profesního vidění

V akti <small>(Hornová et al., 2011)</small>	Po akti <small>(Hornová, 2011)</small>		
Vlastní video <small>(Janík et al., 2013)</small>	Cizí video <small>(Janík et al., 2013)</small>		
Matematika <small>(Hornová, 2011)</small>	Školní učební předměty <small>(Janík et al., 2013)</small>	Cizí jazyky	Jiné předměty
Rozhovory <small>(Štěrba, 2007)</small>	Online – sklizené odpovědi <small>(Sadek et al., 2011)</small>	Online – textové otázky <small>(Schwartz, 2009)</small>	

Minaříková, Janík, Kostková & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Výzkum profesního vidění studentů učitelství AJ

V akci
(Minaříková et al., 2007)

Po akci
(Minaříková, 2007)

Vlastní video
(Schmidt et al., 2011)

Cizí video
(Schmidt et al., 2011)

Matematika
(Gibson, 2002)

Svoznámí představitelé
(Schmidt et al., 2011)

Cizí jazyky

Jiné předměty

Rozhovory
(Schmidt, 2002)

Online – káňované položky
(Schmidt et al., 2011)

Online – otevřené otázky
(Schmidt, 2008)

Minaříková, Janík, Kostková, & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Výzkumné otázky

- Na které ze subprocesů uvažování založeného na vědění (jakožto komponenty profesního vidění) lze usuzovat z komentářů psaných studenty učitelství anglického jazyka k videosekvencím z výuky?
- Jak se v tomto ohledu jejich komentáře mění po práci v IVŠV VideoWebu?

Minaříková, Janík, Kostková, & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

VideoWeb

- Elektronické učební prostředí
- Videosekvence z výuky
- Otevřené otázky
- Zpětná vazba
- Teoretické materiály
- Základ volitelného předmětu na KAJ PdF MU

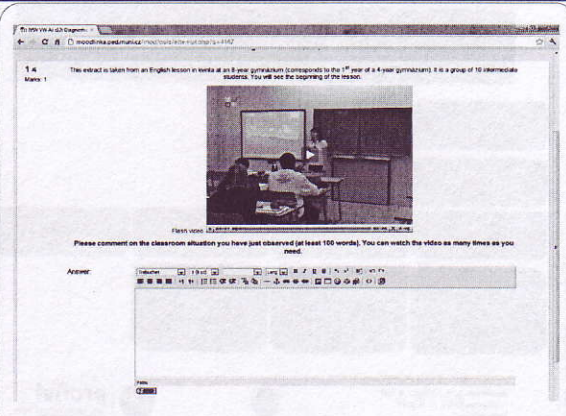
Minaříková, Janík, Kostková, & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Metodologie

- Výzkumný vzorek
 - 37 studentů učitelství (dostupný výběr)
- Sběr dat
 - VideoWeb
 - 4 videosekvence před (A, B, C, D)
 - 4 videosekvence po (B, C, G, H)
- Analýza dat
 - Kvalitativní obsahová analýza
 - Kategoriální systém odvozen z teorie
 - Cohenovo Kappa 0,85

Minaříková, Janík, Kostková, & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

The extract is taken from an English lesson in books at an 8-year gymnasium (corresponds to the 1st year of a 4-year gymnasium). It is a group of 10 intermediate students. You will see the beginning of the lesson.

Please comment on the classroom situation you have just observed (at least 100 words). You can watch the video as many times as you need.

Answer:

Výsledky (ad 1)

	Video A	Video B	Video C	Video D
Popis	36.30(1.97)	36.55(2.87)	32.40(3.00)	37.45(2.79)
Interpretace	23.20(1.95)	26.25(2.01)	27.76(2.00)	28.68(2.35)
Vysvětlení	6.74(1.50)	9.75(1.75)	12.82(2.05)	8.03(2.18)
Predikce	2.23(0.60)	1.49(0.50)	5.02(1.39)	2.49(0.64)
Hodnocení	23.69(1.29)	12.81(1.30)	16.21(1.74)	16.00(1.51)
Alterace	5.30(1.16)	10.45(1.55)	4.03(1.17)	3.18(0.89)

Minaříková, Janík, Kostková, & Janík
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

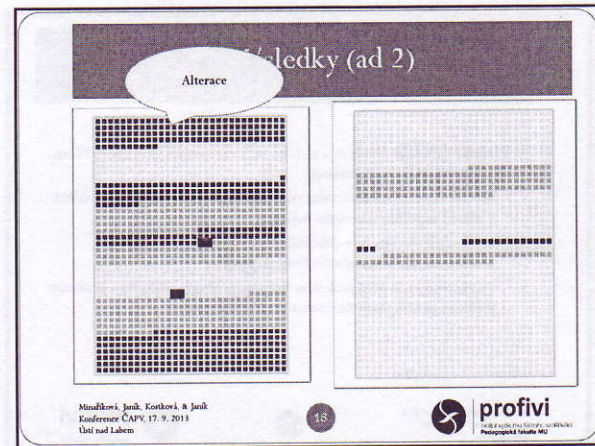
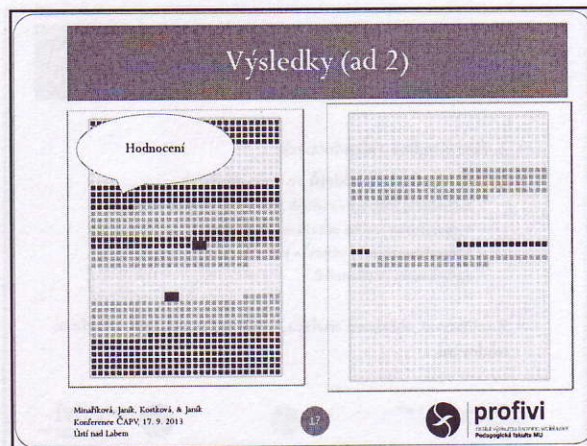
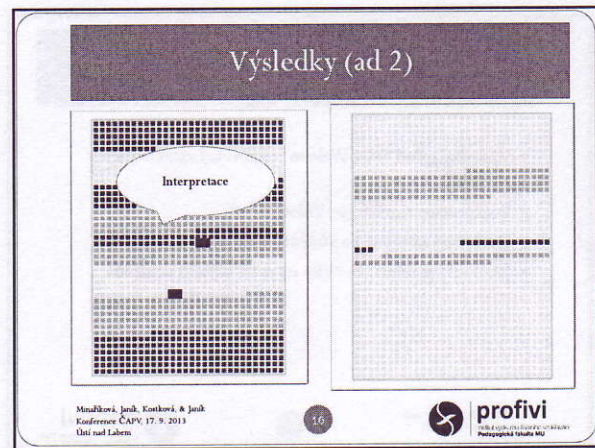
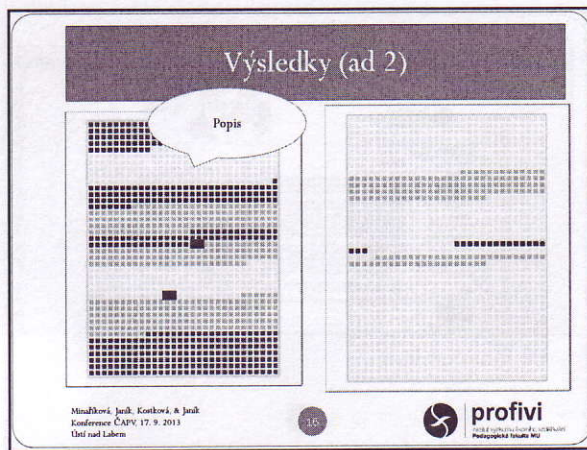
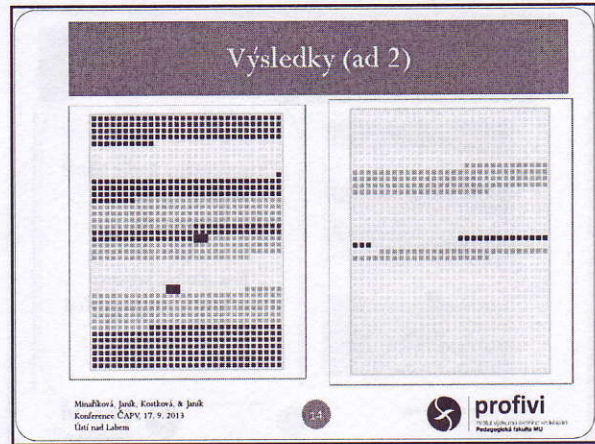
Výsledky (ad 2)

	Rozdíl – Video B	Z	Sig.	Rozdíl – Video C	Z	Sig.
Popis	25.88	-4.518b	0	24.7	-3.947b	0
Interpretace	-4.54	-1.846c	0,065	-3.19	-1,305c	0,192
Vysvětlení	-6,96	-3,385c	0,001	-6,89	-3,343c	0,001
Predikce	-0,79	-1,452c	0,146	-1,61	-1,039c	0,299
Hodnocení	-6,24	-2,702c	0,007	-8,11	-3,301c	0,001
Alterace	-5,97	-3,190c	0,003	-1,00	-,802c	0,423

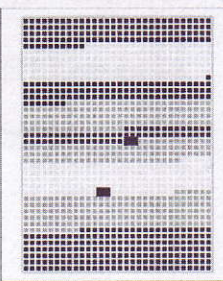
b. Based on negative ranks.
c. Based on positive ranks.

Wilcoxonův test

Minaříková, Janek, Kostková, & Janek
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Výsledky (ad 2)

Organizováno podle témat
– jak respondenta
napadají.

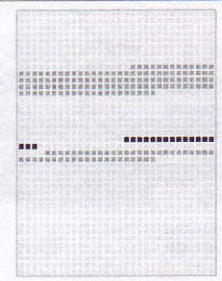
Náročnější procesy
(navrhování alterací) před
popisem.

Minařkovi, Janů, Kostková & Janů
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

19

profivi
Vzdělávací inovační centrum
Pedagogická fakulta MU

Výsledky (ad 2)

Organizováno podle času
(jak se události ve
videoukázce odehrály).
Náročnější procesy po
popisu.
Ukázanější, detailnější,
propracovanější.

Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

20

profivi
Vzdělávací inovační centrum
Pedagogická fakulta MU

Diskuse a závěry

- Výsledky „před VideoWebem“ odpovídají zjištění jiných výzkumů
- Interpretace rozdílů „po VideoWebu“?
- Uvažování založené na vědění lze ovlivnit
- Jak trvalý je tento vliv? Vliv na práci učitelů ve třídě?

Minařkovi, Janů, Kostková & Janů
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

21

profivi
Vzdělávací inovační centrum
Pedagogická fakulta MU

Minařkovi, Janů, Kostková & Janů
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

22

profivi
Vzdělávací inovační centrum
Pedagogická fakulta MU

Navazující výzkum – Profesní vidění učitelů AJ

- Projekt GA ČR Profesní vidění učitelů angličtiny (Janík, Pířová, Kostková, Minařkovi, Janík, Hübllová)
 1. Popsat povahu profesního vidění (všímání si a uvažování založené na vědění) u učitelů angličtiny jako cizího jazyka.
 2. Prozkoumat vliv účasti ve videoklubech na profesní vidění učitelů a prozkoumat, jak účastníci videokluby přijímají.
 3. Prozkoumat vztah mezi profesním viděním, profesním věděním a profesním jednáním jakožto třemi dimenzemi profesionality učitele.

Minařkovi, Janů, Kostková & Janů
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

23

profivi
Vzdělávací inovační centrum
Pedagogická fakulta MU

Navazující výzkum – Profesní vidění učitelů AJ

- 1. fáze – online videodotazník
- 2. fáze – setkávání učitelů ve videoklubech
 - Individuální rozhovory s učiteli nad vlastním a cizím videem
 - Videozáznamy setkání učitelů ve videoklubu
 - Videozáznamy výuky učitelů v průběhu roku
 - Zpětná vazba od účastníků
- Kvalitativní obsahová analýza, expertní posouzení, otevřené kódování

Minařkovi, Janů, Kostková & Janů
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

24

profivi
Vzdělávací inovační centrum
Pedagogická fakulta MU

Výhled na další výzkum

- Porovnání studentů učitelství a učitelů s různou délkou praxe – vývoj profesního vidění v rámci profesního rozvoje učitele
- Využití poznatků v rámci přípravného a dalšího vzdělávání učitelů
- Zkoumání profesního vidění ředitelů

Minská, Janč. Korková & Janč.
Konference ČAPV, 17. 9. 2013
Ústí nad Labem

Děkujeme za pozornost!

www.ped.muni.cz/profivi

minarikova@ped.muni.cz

